

Civilno drustvo sector - nevladine organizacije u Srbiji

Nevladine organizacije u Srbiji

Kako bismo zapoceli nase izlaganje o nevladinim organizacijama, moramo na samom pocetku naglasiti kontekst u kojem se nevladine organizacije mogu razvijati I funkcionisati. Upravo pod ovim kontekstom mozemo podrazumevati demokratski poredak, koji istovremeno podrazumeva uslov nastanka nevladinih organizacija. Demokratija kako danas, tako I dva veka unazad predstavlja poredak kome treba teziti I kada bismo postavljali paralelu ovaj poredak je od svih postoječih poredaka najmanje los. Shodno tome, da se nasa tema bavi postojanjem nevladinih organizacija u demokratskom drustvu, izlaganje cemo zapoceti uslovima i tezom nastanka nevladinih organizacija. Pokusacemo da dokazemo da je demokratski poredak jedino pogodno tlo za nastanak ovih organizacija, a ukoliko u tome uspemo pozabavicemo se ulogom nevladinih organizacija u demokratskom drustvu. Pored navedenog ukazacemo na sam pojam nevladih organizacija I njihovu ulogu Poznato nam je da pored nevladinog sektora postoji I vladin sector, te ce jedna od nasih tema biti I mogucnos I nacini saradnje izmedju vlade I nevladinih organizacija.

Medjutim, tema kojom cemo se posebno pozabaviti tice se drustva u kojem zivimo, te ce jedna od binih tacki naseg izlaganja biti nevladine organizacije od devedesetih do danas u Srbiji. Takodje, treba naglasiti da se nevladine organizacije nalaze pred bitnim novim izazovim, o cemu ce na samom kraju biti reci.

Kako bi demokratinija, koja se drugacije moze nazvati I kao vladavina naroda bila moguca potrebno je da gradjani koji u takvom poredku zive budu aktivni I da svojom aktivnoscu brinu za ocuvavanje ovog poredka. Upravo ova vrsta aktivnosti podrazumeva razlicite institucije I mehanizme putem kojih gradjani mogu realizovati svoje potrebe I interes. Ono sto nam je do sad poznato jeste da je u svakom drustvu prisutno postojanje suprotstavljenih interesa. Ono sto je osnovna predpostavka opstanka drustva I njegove integracije jeste organizacija I institucionalizacija tih interesa . istorija pokazuje da je upravo demokratija poredak koji omogucava posredovanje I veze kako bi se uspostavila ravnoteza izmedju vlasti I gradjana. Upravo iz tog razloga za demokratiju je od izuzetnog znacaja postojanje raznih vrsta I oblika gradjanskih organizacija , a glavna okosnica civilnog drustva uvek su bile I bice upravo nevladine organizacije. Ova teza se moze podkrepliti tokvilovim citatom u knjizi *Demokratija u Americi* “ Udruzenja omogucavaju ostvarenje pojedinacnih zamisli I ciljeva, ona cine ono sto bi pojedinačno uzev ostalo neostvareno. Udruzenja, takodje ukljucuju pojedinca u politicki zivot I na taj nacin cine ga subjektom, a ne samo objektom politike. U politickim udruzenjima pojedinac se politicki obrazuje, te shodno tome udruzenja predstavljaju osnovnu skolu demokratija”. Upavo nam ovaj citat daje dovoljno povoda I dokaza da mozemo zakljuhuciti da je demokratija jedini moguci poredak u kome se mogu formirati udruzenja kao sto su nevladine organizacije. One su nezvisne od strane vladinog sektora I veoma znacajne za funkcionisanje I razvoj demokratskog drustva , samim tim one su vazne I za smanjivanje drzavne prinude I ostvarivanje slobode I ljudskog blagostanja.

Posto smo dokazali da je demokratija jedino tlo na kome se mogu ostvariti udruzenja kao sto su nevladine demokratije, u narednom izlaganju pozabavicomemo se samim pojmom I ulogom nevladinih organizacija u Srbiji.

Sam pojam nevladine organizacije govori o tome da su to sve one organizacije koje nisu vladine. Sustinu njihivog delovanja cini povezivanje pojedinaca bez posredovanja ili kontrole drzave, a sve to zarad ostvarivanja nerkog cilja. Nastaju kao alternativa za resavanje problema na raznim poljima ljudske delatnosti, koje drzava I njene organizacije ne resavaju na odgovarajuci nacin. Bitno je da pre osvrta na znacaj nevladinih organizacija u Srbiji ukazemo na osnovne karakteristilke, a to su:

- 1) privatnost- deliju na osnovu privatne inicijative
- 2) entuzijazam I dobrovoljnost- pojavljuju se spontano I dobrovoljno, bez uticaja drzave I njenih tela, a uspostavljaju ih pojedinci Ili grupe
- 3) neprofitne I nebudzetske – finansiraju se samostalno od vlastite clanarine, poklona, sponzorstva I donacija
- 4) raznolikost I spontanost delovanja – deliju po suprotnim nacelima od onih na kojima je zasnovana organizacija drzave I politickih partija
- 5) pokrecu globalne probleme – akcije koje pokrecu ticu se opstih I globalnih drustvenih problema (zastita covekove sredine, ljudska prava, siromastvo itd.)

Nevladine organizacije su organizacije koje pripadaju sferi gradjansko / civilnog drustva , one u njemu nastaju kroz razne oblike gradjanskog samoorganizovanja gradjana u razlicite grupe, organizacije I udruzenja. Gradjani se udruzuju prema razlicitim interesima I ciljevima. Nevladine organizicije spadaju pod nove drustvene pokrete, koji prema misljenju Aratoa I Koen nastoje dad a se izbore za sto vise slobode I autonomije civilnog drustva, one na taj nacin suzavaju moc intervencionistickog zadiranja drzave I drugih politickih cinilaca u ekonomski I drustveni zivot. Upravo takvo drustvo je nemilitaristicko I civilizovano. Upravo ovakve organizacije nose emancipatorski potencijal I insisitiraju na prosiravanju ljudskih prava I sloboda I imaju znacaj za razvoj civilnog drustva.

Pojam nevladinih organizacija obuhvata razne grupe, udruzenja, organizacije I pokrete. Osnivanje nevladinih organizacija garantovano je odredbama Ustava Republike Srbije, a njihov pravni status regulisan je Zakonom o udruzivanju gradjana u udruzenja, drustvene organizacije I politice organizacije I Zakonom o politickim organizacijama Republike Srbije. Tako u Ustavu Republike Srbije prema Clanu 15 : Jemći se sloboda političkog, sindikalnog i svakog drugog udruživanja i pravo da se ostane izvan svakog udruženja.

Udruženja se osnivaju bez prethodnog odobrenja, uz upis u registar koji vodi državni organ, u skadu sa zakonom.

Svim ljudima koji žive na teritoriji Republike Srbije Ustavom su zagarantovana brojna prava, a jedno od njih je i pravo građana na udruživanje u organizacije. Organizacije se osnivaju kako bi obavljale aktivnosti koje će zadovoljiti neku javnu potrebu ili potrebu zajednice, ili zajednički interes članova, ali ne privatne interese kao što je profit. Organizacija podrazumeva tim ljudi vođenih istom vizijom, misijom i ciljevima. Timskim radom članova i članica neke organizacije postiže se mnogo više rezultata u rešavanja nekog problema nego što se postiže pojedinačnim angažmanom. Pojedinci i neformalne grupe mlađih svakako imaju brojne mogućnosti da potraže

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

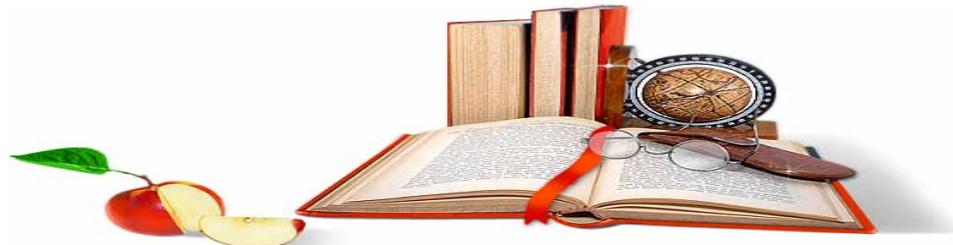
BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST

RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOOV IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com